Njemačka

Αντί της προσφυγής στα δικαστήρια, οι διαφορές μπορούν να επιλύονται μέσω διαμεσολάβησης. Πρόκειται για έναν εναλλακτικό τρόπο επίλυσης διαφορών, κατά τον οποίο ο διαμεσολαβητής βοηθά τα μέρη της διαφοράς να επιλύσουν με συμφωνία τη διαφορά τους.

Σε ποιον πρέπει να απευθυνθώ;

Διάφοροι οργανισμοί παρέχουν υπηρεσίες διαμεσολάβησης. Ακολούθως αναφέρονται ενδεικτικά ορισμένοι από τους μεγαλύτερους σχετικούς οργανισμούς:
Bundes-Arbeitsgemeinschaft für Familien-Mediation e.V. [Ομοσπονδιακή Ένωση Οικογενειακής Διαμεσολάβησης] (BAFM: Fritschestraße 22, 10585 Βερολίνο)
Bundesverband Mediation e.V. [Ομοσπονδιακή Ένωση Διαμεσολάβησης] (BM: Wittestr. 30K, 13509 Βερολίνο)
Bundesverband Mediation in Wirtschaft und Arbeitswelt e.V. [Ομοσπονδιακή Ένωση Διαμεσολάβησης στους Τομείς της Οικονομίας και της Εργασίας] (BMWA: Prinzregentenstr. 1, 86150 Άουγκσμπουργκ)
Centrale für Mediation GmbH & Co.KG [Κέντρο για τη Διαμεσολάβηση] (CfM: Gustav-Heinemann-Ufer 58, 50968 Κολωνία)
Deutscher Anwaltverein [Ένωση Γερμανών Δικηγόρων][Arbeitsgemeinschaft Mediation im Deutschen Anwaltverein (Ομάδα Εργασίας για τη Διαμεσολάβηση της Ένωσης Γερμανών Δικηγόρων), Littenstraße 11, 10179 Βερολίνο]
Deutsche Gesellschaft für Mediation [Γερμανική Ένωση Διαμεσολάβησης] (DGM, Friedrich-Ebert-Strasse 10, 59425 Ούνα)
Deutsches Forum für Mediation [Γερμανικό Φόρουμ Διαμεσολάβησης] (DFfM, Hohe Str. 11, 04107 Λειψία)
Internationales Mediationszentrum für Familienkonflikte und Kindesentführung [Διεθνές Κέντρο Διαμεσολάβησης για Οικογενειακές Συγκρούσεις και Απαγωγή Παιδιών] (MiKK e.V., Fasanenstraße 12, 10623 Βερολίνο)
Οι ενώσεις αυτές βοηθούν τα μέρη που επιθυμούν να προσφύγουν σε διαμεσολάβηση στην εξεύρεση κατάλληλου διαμεσολαβητή.

Για ποια θέματα επιτρέπεται και/ή συνηθίζεται περισσότερο η προσφυγή σε διαμεσολάβηση;

Γενικά, η διαμεσολάβηση επιτρέπεται σε κάθε περίπτωση στην οποία ο νόμος δεν επιβάλλει την προσφυγή στα δικαστήρια για την επίλυση ορισμένης διαφοράς ή τη ρύθμιση ορισμένου άλλου ζητήματος. Οι συνηθέστεροι τομείς διαμεσολάβησης είναι το οικογενειακό δίκαιο, το κληρονομικό δίκαιο και το εμπορικό δίκαιο.

Ισχύουν ειδικοί κανόνες στην περίπτωση αυτή;

Στις 26 Ιουλίου 2012 τέθηκε σε ισχύ στη Γερμανία ο νόμος περί διαμεσολάβησης (Mediationsgesetz) (άρθρο 1 του νόμου για την προώθηση της διαμεσολάβησης και άλλων διαδικασιών εξωδικαστικής επίλυσης των διαφορών, της 21ης Ιουλίου 2012, Εφημερίδα της Κυβερνήσεως της ΟΔΓ I, σελίδα 1577). Με τον εν λόγω νόμο, η διαμεσολάβηση ρυθμίστηκε για πρώτη φορά σε νομοθετικό επίπεδο στη Γερμανία. Επιπλέον, μέσω του εν λόγω νόμου μεταφέρθηκε στο εθνικό δίκαιο η ευρωπαϊκή οδηγία για τη διαμεσολάβηση (οδηγία 2008/52/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 21ης Μαΐου 2008, για ορισμένα θέματα διαμεσολάβησης σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις, ΕΕ L 136 της 24.5.2008, σ. 3). Ο νόμος περί διαμεσολάβησης βαίνει πέραν των απαιτήσεων της ευρωπαϊκής οδηγίας. Η οδηγία εφαρμόζεται μόνο στις διασυνοριακές διαφορές σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις. Ο νόμος περί διαμεσολάβησης εφαρμόζεται σε κάθε διαμεσολάβηση που λαμβάνει χώρα στη Γερμανία, ανεξάρτητα από τη φύση της διαφοράς και τον τόπο κατοικίας των μερών της διαφοράς.
Ο γερμανικός νόμος περί διαμεσολάβησης καθορίζει μόνο τις βασικές αρχές. Οι διαμεσολαβητές και τα ενδιαφερόμενα μέρη έχουν μεγάλη ευελιξία ως προς τη διεξαγωγή της διαμεσολάβησης. Ο νόμος καθορίζει καταρχήν τους όρους «διαμεσολάβηση» και «διαμεσολαβητής» με στόχο την οριοθέτηση της διαμεσολάβησης έναντι των άλλων διαδικασιών επίλυσης διαφορών. Η διαμεσολάβηση αποτελεί δομημένη διαδικασία, κατά την οποία τα ενδιαφερόμενα μέρη επιδιώκουν οικειοθελώς και υπεύθυνα, με τη βοήθεια ενός ή περισσότερων διαμεσολαβητών, τη διευθέτηση της διαφοράς τους. Οι διαμεσολαβητές είναι ανεξάρτητα και αμερόληπτα πρόσωπα, χωρίς εξουσία λήψης αποφάσεων, τα οποία καθοδηγούν τα ενδιαφερόμενα μέρη όσον αφορά τη διαμεσολάβηση. Δεν υπάρχουν αναλυτικοί διαδικαστικοί κανόνες για τη διεξαγωγή της διαμεσολάβησης. Εντούτοις, προβλέπονται διάφορες υποχρεώσεις γνωστοποίησης και περιορισμοί δραστηριότητας για τη διασφάλιση της ανεξαρτησίας και της αμεροληψίας των διαμεσολαβητών. Επιπλέον, ρυθμίζεται ρητά από το νόμο η υποχρέωση τήρησης του απορρήτου από τους διαμεσολαβητές, περιλαμβανομένου του προσωπικού τους.
Ο νόμος εισάγει στους δικονομικούς κανόνες (συμπεριλαμβανομένου του κώδικα πολιτικής δικονομίας) διάφορα κίνητρα για την προώθηση της συναινετικής επίλυσης των διαφορών. Στο πλαίσιο αυτό, οι διάδικοι θα πρέπει κατά την κατάθεση αγωγής στα πολιτικά δικαστήρια να αναφέρουν αν έχουν επιχειρήσει να επιλύσουν εξωδικαστικά τη διαφορά τους, για παράδειγμα μέσω διαμεσολάβησης, και αν υπάρχουν κατά την άποψή τους λόγοι που θα εμπόδιζαν μια τέτοια διαδικασία. Επιπλέον, το δικαστήριο μπορεί να προτείνει στους διαδίκους να προσφύγουν σε διαμεσολάβηση ή άλλη διαδικασία εξωδικαστικής επίλυσης διαφορών και, εφόσον οι διάδικοι αποδεχτούν την εν λόγω πρόταση, να διατάξει την αναστολή της διαδικασίας. Επί του παρόντος, δεν προβλέπεται οικονομική συνδρομή όσον αφορά τη διαμεσολάβηση. Σύμφωνα με το άρθρο 278 παράγραφος 5 του κώδικα πολιτικής δικονομίας, το δικαστήριο μπορεί να παραπέμψει τους διαδίκους σε διαδικασία συμφιλίωσης ή άλλη διαδικασία απόπειρας συμβιβαστικής επίλυσης της διαφοράς τους ενώπιον δικαστή ο οποίος ορίζεται συναφώς και ο οποίος δεν έχει εξουσία λήψης δεσμευτικών αποφάσεων ως προς τη διαφορά. Ο εν λόγω δικαστής μπορεί να χρησιμοποιήσει όλες τις μεθόδους επίλυσης διαφορών, συμπεριλαμβανομένης της διαμεσολάβησης.
Η ομοσπονδιακή κυβέρνηση εκπλήρωσε τη νόμιμη υποχρέωσή της να υποβάλει έκθεση στο Κοινοβούλιο (Bundestag) σχετικά με τα αποτελέσματα του νόμου πέντε έτη μετά την έναρξη ισχύος του, με την έκθεσή της τής 20ής Ιουλίου 2017. Η έκθεση είναι διαθέσιμη εδώ. Δείχνει ότι η διαμεσολάβηση ως εναλλακτικό εργαλείο επίλυσης των διαφορών δεν χρησιμοποιείται ακόμη στη Γερμανία στον επιθυμητό βαθμό. Από την έκθεση δεν προκύπτει ανάγκη άμεσης λήψης απαραίτητων νομοθετικών μέτρων. Ωστόσο, βάσει των πορισμάτων της έκθεσης, η ομοσπονδιακή κυβέρνηση θα εξετάσει τρόπους για την καλύτερη επιδίωξη του στόχου της προώθησης της διαμεσολάβησης, που επιδιώκει ο νόμος περί διαμεσολάβησης.

Ενημέρωση και κατάρτιση

Γενικές πληροφορίες διατίθενται στον ιστότοπο του Ομοσπονδιακού Υπουργείου Δικαιοσύνης.
Δεν διατίθεται συγκεκριμένη περιγραφή των καθηκόντων του διαμεσολαβητή. Επίσης, η πρόσβαση στο επάγγελμα του διαμεσολαβητή δεν είναι περιορισμένη. Οι διαμεσολαβητές πρέπει να μεριμνούν, με δική τους ευθύνη και μέσω κατάλληλης κατάρτισης και επιμόρφωσης, ώστε να διαθέτουν τις

απαραίτητες δεξιότητες και εμπειρία, προκειμένου να καθοδηγούν τα ενδιαφερόμενα μέρη με επιδεξιότητα κατά τη διάρκεια της διαμεσολάβησης. Ο νόμος ορίζει τις γνώσεις, τις δεξιότητες και τις μεθόδους που οφείλει να παρέχει κατά κανόνα η κατάλληλη κατάρτιση. Όσοι πληρούν τις εν λόγω προϋποθέσεις μπορούν να δραστηριοποιούνται ως διαμεσολαβητές. Δεν απαιτείται ελάχιστο όριο ηλικίας ή συγκεκριμένη βασική κατάρτιση με πανεπιστημιακό πτυχίο.
Εάν τα μέρη επιθυμούν να έχουν κάποια εγγύηση ποιοτικής κατάρτισης και επαρκούς πρακτικής πείρας του διαμεσολαβητή τους, είναι ελεύθερα να επιλέξουν έναν λεγόμενο «πιστοποιημένο» διαμεσολαβητή. Προς τον σκοπό αυτόν, το Ομοσπονδιακό Υπουργείο Δικαιοσύνης έχει κάνει χρήση της εξουσιοδότησής του για την έκδοση σχετικής κανονιστικής απόφασης και έχει εκδώσει τον «κανονισμό για την κατάρτιση και επιμόρφωση των πιστοποιημένων διαμεσολαβητών» (Verordnung über die Aus- und Fortbildung von zertifizierten Mediatoren), ο οποίος θεσπίζει λεπτομερείς διατάξεις σχετικά με την αρχική κατάρτιση για την ανάληψη καθηκόντων πιστοποιημένου διαμεσολαβητή και την περαιτέρω επιμόρφωση των πιστοποιημένων διαμεσολαβητών, καθώς και απαιτήσεις για τους οργανισμούς κατάρτισης και επιμόρφωσης.
Δεν προβλέπεται επίσημη διαδικασία.
Αρχική κατάρτιση για την ανάληψη καθηκόντων διαμεσολαβητή παρέχεται από συνδέσμους, ενώσεις, πανεπιστήμια, επιχειρήσεις και ιδιώτες.

Ποιο είναι το κόστος της διαμεσολάβησης;

Η διαμεσολάβηση δεν παρέχεται δωρεάν. Η αμοιβή καθορίζεται με συμφωνία μεταξύ του ιδιώτη διαμεσολαβητή και των ενδιαφερόμενων μερών.
Οι αμοιβές των διαμεσολαβητών δεν ρυθμίζονται κανονιστικά και δεν υπάρχουν σχετικά στατιστικά στοιχεία. Εκτιμώμενη αμοιβή 80 EUR ως 250 EUR/ώρα θεωρείται ρεαλιστική.

Είναι δυνατή η επιβολή της τήρησης μιας συμφωνίας που έχει προκύψει από διαμεσολάβηση;

Καταρχήν, οι συμφωνίες που καταρτίζονται στο πλαίσιο διαμεσολάβησης μπορούν να κηρυχθούν εκτελεστές με τη βοήθεια δικηγόρου (ως δικηγορικοί συμβιβασμοί) ή συμβολαιογράφου (ως δημόσια συμβολαιογραφικά έγγραφα — άρθρα 796a έως 796c, άρθρο 794 παράγραφος 1 σημείο 5 του κώδικα πολιτικής δικονομίας).

Σχετικοί σύνδεσμοι

Bundes-Arbeitsgemeinschaft für Familien-Mediation e.V. [Ομοσπονδιακή Ένωση Οικογενειακής Διαμεσολάβησης]
Bundesverband Mediation e.V. [Ομοσπονδιακή Ένωση Διαμεσολάβησης]
Bundesverband Mediation in Wirtschaft und Arbeitswelt e.V. [Ομοσπονδιακή Ένωση Διαμεσολάβησης στους Τομείς της Οικονομίας και της Εργασίας]
Centrale für Mediation GmbH & Co.KG [Κέντρο για τη Διαμεσολάβηση]
Deutscher Anwaltsverein [Ένωση Γερμανών Δικηγόρων]

Τελευταία επικαιροποίηση: 17/05/2023

Την έκδοση αυτής της σελίδας στην εθνική γλώσσα διαχειρίζεται το εκάστοτε κράτος μέλος. Οι μεταφράσεις έχουν γίνει από την αρμόδια υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι τυχόν αλλαγές που επιφέρει η αρμόδια εθνική αρχή στο πρωτότυπο ενδέχεται να μην έχουν περιληφθεί ακόμα στις μεταφράσεις. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δεν αναλαμβάνει καμία ευθύνη όσον αφορά τις πληροφορίες ή τα στοιχεία που περιλαμβάνονται ή για τα οποία γίνεται λόγος στο παρόν έγγραφο. Βλ. την ανακοίνωση νομικού περιεχομένου για τους κανόνες πνευματικής ιδιοκτησίας που ισχύουν στο κράτος μέλος που είναι αρμόδιο για την παρούσα σελίδα.